

en Bestemmelse om Afhøringen, som Mange ville have Banfælsighed ved at finde stemmende med det Naturlige og Rimelige. Jeg lægger saa meget mere Vægt herpaa, som denne Lov mere end nogen anden Lov, for at fæste Rod i Folket, maa indeholde Bestemmelser, der finde almindeligt Bifald, og jeg troer, at Ds-fentligheden vil afgive en langt sikkrere Ga-ranti, vil give en meget bedre Kontrol, naar den almindelige Mening bifalder Reglerne om Afhøringen, end naar det Modsatte er Tilfæl-det. Jeg er af den bestemte Mening, at det bør gjøres den Indflagebe til Pligt at give Svar paa de Spørgsmaal, der forelægges ham, og det er en Pligt, hvori der ikke er noget Strengt, og hvis Opfyldelse, naar det kommer til Stykket, dog ikke lader sig fremtvinge. Jeg troer der er saa megen mere Grund til at gaae i denne Retning, da man, hvis der imod al Formodning skulde vise sig Ulemper derved, altid senere vil kunne foretage en Forandring, og det er meget lettere senere at foretage en Ændring i denne Retning, end naar man nu bestemmer, at den Sigtede er fritagen for at svare paa de Spørgsmaal, der forelægges ham, da senere at foretage en Ændring i modsat Retning. Det vil maaskee findes, at jeg har udtalt min Mening temmelig bestemt, men jeg har ikke kunnet komme til noget andet Re-sultat, og det forekommer mig ikke, at der under Forhandlingerne her i Salen er frem-kommet Noget, som kan svække min Mening.

Sjæberning: Jeg har hovedsagelig be-gjært Ordet for at drøfte dette Forslags Stil-ling ligeoverfor os, for at komme til en nær-mere Erkjendelse af, om det vil være rigtigt at lade det komme ud af vore Hænder saa-ledes, at det muligt vil kunne blive ophøiet til Lov og at altsaa en Lov som denne, med det Hovedformaal, der ligger i den, skulde opnaaes til Aaret 1868. Det skal være min Opgave og er mit Duffe at betragte Loven fra et Standpunkt, hvorfra den endnu kun lidet har været betragtet, nemlig med Hensyn til Be-løstelighe den ved dens Gjennemførelse. Men førend jeg gaaer ind paa denne Hoved-gjenstand for min Undersøgelse, skal jeg be-tragte nogle af de Punkter, som have fore-

ligget til Behandling af de forskjellige Talere, idet det forekommer mig — det tilstaaer jeg — at de ikke have opfattet dem ganske klart og rigtigt; det forekommer mig, som om de have seet formeget paa det Nærværende og ikke holdt skarpt i Die den hele Forandring, der vil foregaae med vor hele Tilværelse i det bor-gerlige Samfund, naar vi gaae over til den nye Institution, idet man har tænkt sig Over-gangen meget lettere, end den er. Jeg har allerede hørt et æret Medlem gjøre en Ind-venning imod en underordnet Ting, som jeg deler med ham, og det er det uheldige Navn „By- og Herredsret“, som han vil have skal gaae over til „Kredsret“; jeg synes Navnet Underret er det simpleste; men det vilde vist-nok være ønskeligt, skjøndt jeg ikke troer, det kan skee, om vi kunde blive af med Ordet „Ret“; thi ellers komme vi til, naar Justits-ministeren byder os sine Retter, ikke at vide, hvilken af de forskjellige Slags Retter der er Spørgsmaal om. Vi have Ordet „Domstole“, og det er ganske sikkert bedre, men vi have ogsaa „Retslærere“, og det er, som sagt, et Spørgs-maal, om vi ved denne Leilighed kunne frigjøre os for et Ord, som ganske vist bringer en Tve-tydighed tilveie; dette er imidlertid et under-ordnet Spørgsmaal. Hovedspørgsmaalet ved denne Sag forekommer mig at være det at udfinde Retsordningen for den nye Institution, Nævningeretten. Det forekommer mig, som om der ved denne Leilighed er bleven overseet den Forskjel, der er imellem Dom ved Næv-ninger og Nævningeretter; Nævningeretter, hvad man paa andre Steder ogsaa kalder Assiser, bestaae jo ogsaa der, hvor Nævningerne ikke tage Deel i Dommen, hvor Dommeren alene sælber Dom. Derfor forekommer det mig be-synderligt, at man her er traadt op imod disse Kredsretter, der jo egentlig ikke ere Andet end en Fortsættelse af Nævningeretten, virkende alene igjennem sin ene Deel, nemlig Dommeren. Jeg henkastede under en tidligere Forhandling den Ytring, at det forekom mig, at Kredsret-terne ere den heldigste Institution af dem, der i Lovudkastet er budt os, og det forbi det efter min Mening er den eneste, der først og frem-mest og gavnlig kan gennemføres ligeoverfor en Omdannelse af Underretterne. Kredsretterne,